

Basisstof 1 Geslachtsorganen**baarmoeder**

Orgaan waarin een bevruchte eicel zich kan ontwikkelen tot een kind.

balzak

Huidplooï waarin teelballen en bijballen liggen.

bijballen

Tijdelijke opslag van zaadcellen.

binnenste vulvalippen (binnenste schaamlippen, kleine vulvalippen)

Gladde huidplooïen rond de vagina.

buitenste vulvalippen (buitenste schaamlippen, grote vulvalippen)

Behaarde huidplooïen rond de vagina.

clitoris (kittelaar)

Geslachtsorgaan van de vrouw; bestaat uit zwellichamen (inwendig) en clitoriseikel (uitwendig).

eicellen

Vrouwelijke geslachtscellen.

penis

Uitwendig geslachtsorgaan van de man.

primaire geslachtskenmerken

Geslachtskenmerken die je bij de geboorte al hebt.

teelballen (zaadballen)

Delen die zaadcellen produceren.

urinebuis

Transport van urine en sperma.

vagina (schede)

Kanaal naar de baarmoeder.

voorhuid

Huidplooï om de eikel

voortplanting

Het produceren van nageslacht.

voortplantingsstelsel

Alle organen die een rol spelen bij de voortplanting.

zaadcellen

Mannelijke geslachtscellen.

zaadleiders

Transport van zaadcellen van bijbal naar prostaat.

zwellichamen

Delen die zich kunnen vullen met bloed.

Basisstof 2 Veranderingen in de puberteit**geslachtshormonen**

Hormonen die door de geslachtsorganen worden aangemaakt.

oestrogenen

Geslachtshormonen die in de eierstokken worden geproduceerd en ervoor zorgen dat zich vrouwelijke geslachtskenmerken ontwikkelen.

secundaire geslachtskenmerken

Geslachtskenmerken die in de puberteit ontstaan.

testosteron

Geslachtshormonen die in de teelballen worden geproduceerd en die mannelijke geslachtskenmerken bevorderen.

Basisstof 3 Vruchtbaar worden**baarmoederslijmvlies**

Slijmvlies aan de binnenkant van de baarmoeder.

eierstok

Deel dat eicellen produceert.

eileider

Transport van eicellen van de eierstok naar de baarmoeder.

menstruatie

Maandelijks afstoten van baarmoederslijmvlies en bloed.

menstruatiecyclus

Het terugkerende opbouwen en afstoten van baarmoederslijmvlies.

ovulatie (eisprong)

Vrijkomen van een eicel.

prostaat

Orgaan dat vocht toevoegt aan de zaadcellen.

zaadblaasjes

Organen die vocht toevoegen aan de zaadcellen.

Basisstof 4 Zwanger worden**bevruchting**

Kern van een eicel smelt samen met de kern van een zaadcel.

eeneiige tweeling

Tweeling die ontstaat uit één bevruchte eicel.

embryo

Zich ontwikkelend ongeboren kind.

foetus

Embryo vanaf de derde maand van de zwangerschap.

innesteling

Een klompje cellen zet zich in het baarmoederslijmvlies vast.

navelstreng

Weefsel van het embryo waardoor bloed stroomt van het embryo naar de placenta en weer terug.

placenta (moederkoek)

Orgaan bestaande uit weefsel van de moeder en het ongeboren kind.

twee-eiige tweeling

Tweeling die ontstaat uit twee bevruchte eicellen.

vruchtvliezen

Vliezen die om het embryo liggen.

vruchtwater

Vloeistof die het embryo omgeeft.

Basisstof 5 Geboorte**geboorte**

Het ter wereld komen van een baby.

indaling

Eerste fase van de bevalling: het hoofdje van de foetus zakt naar beneden.

nageboorte

Vierde fase van de bevalling: de placenta, de resten van de navelstreng en de vruchtvliezen komen via de vagina naar buiten.

ontsluiting

Tweede fase van de bevalling: de baarmoederhals en de baarmoedermond worden wijder.

persweeën

Krachtige weeën waarbij ook de spieren van de buikwand samentrekken.

uitdrijving

Derde fase van de bevalling: de baby komt via de vagina naar buiten.

weeën

Samentrekkingen van de baarmoederwand.

Basisstof 6 Seksualiteit**geaardheid**

Het geslacht waar iemand zich seksueel toe aangetrokken voelt.

gender

Geheel van geslacht, identiteit, geaardheid en genderexpressie.

intimiteit

Je verbonden voelen met iemand (functie van seksualiteit).

lust

Seksualiteit geeft mensen plezier, het windt mensen op.

orgasme (klaarkomen)

Een lekker gevoel door prikkeling van de geslachtsorganen.

seksualiteit

Alle gedachten, gevoelens en handelingen die te maken hebben met lust en opwinding.

masturbatie (zelfbevrediging)

Bij jezelf zorgen voor een orgasme.

Basisstof 7 Veilige seks**aids**

Veroorzaakt door hiv; genezing niet mogelijk.

anticonceptiepil (de pil)

Dagelijks in te nemen pil zodat geen ovulatie plaatsvindt.

chlamydia

Meest voorkomende soa met weinig klachten; zonder behandeling kans op onvruchtbaarheid.

condoom

Latex hoesje dat om de penis wordt gerold; een vrouwencondoom wordt in de vagina ingebracht.

gonorroe

Soa die zorgt voor vieze afscheiding uit vagina of penis; zonder behandeling kans op onvruchtbaarheid.

pessarium

Rubberen koepeltje dat de baarmoedermond afdekt.

soa (seksueel overdraagbare aandoening)

Ziekten die je kunt krijgen door contact met penis, vagina, anus en mond van een besmet persoon.

spiraaltje

Wordt in de baarmoeder ingebracht; voorkomt ovulatie (hormoonspiraaltje) of innesteling (koperspiraaltje).

sterilisatie

Blijvende ingreep waarbij de zaadleiters (bij de man) of eileiders (bij de vrouw) worden onderbroken.

syfilis

Zweertjes rondom de vagina, penis of anus.

voorbehoedsmiddelen

Middelen die zwangerschap voorkomen; een condoom beschermt ook tegen soa's.

Basisstof 8 Erfelijkheidsonderzoek**drager**

Iemand met de informatie voor een ziekte op één chromosoom maar zelf niet ziek is.

echoscopie

Zichtbaar maken van het embryo op een scherm met behulp van geluidsgolven.

genetisch advies

Advies na onderzoek naar erfelijke afwijkingen.

prenataal onderzoek

Onderzoek naar afwijkingen bij een ongeboren kind.

vlokkentest

Onderzoek naar cellen met chromosomen die afkomstig zijn uit de placenta.

vruchtwaterpunctie

Onderzoek naar cellen met chromosomen die afkomstig zijn uit het vruchtwater.

Extra stof 9 Voortplanting bij dieren**cloaca**

Opening bij vogels die ze tegen elkaar persen tijdens de paring.

inwendige bevruchting

Bevruchting gebeurt in het lichaam.

uitwendige bevruchting

Bevruchting gebeurt buiten het lichaam.